

Nummer 2018/48

datum raadsvergadering	:	5 juli 2018
onderwerp	:	Aanvraag stichten nieuwe basisschool voor algemeen bijzonder onderwijs door Stichting WISA
portefeuillehouder	:	M.C. van der Weele
datum raadsvoorstel	:	29 mei 2018

Samenvatting

De gemeente Ouder-Amstel heeft een aanvraag ontvangen van Stichting WISA. WISA staat voor Waldorf International School of Amstelland. De aanvraag van WISA heeft betrekking op de opname van een basisschool voor algemeen bijzonder onderwijs op het zogenaamde Plan van nieuwe scholen (hierna: het plan). De stichting wil een school voor basisonderwijs starten en ziet als beoogde plaats voornamelijk het gebied rondom het Amstelbad en de sportvelden in Ouderkerk aan de Amstel.

In artikel 75 en 76 van de Wet op het Primair Onderwijs (hierna: WPO) staat beschreven aan welke voorwaarden een schoolbestuur moet voldoen om te worden opgenomen op het plan, dat feitelijk een overzicht bevat van nieuw te stichten scholen.

Wat is de juridische grondslag?

Stichting en bekostiging van nieuwe basisscholen behoort op grond van artikel 69 van de WPO grotendeels tot de verantwoordelijkheid van het Rijk. In de procedure is echter ook gemeentelijke besluitvorming aan de orde. De gemeenteraad moet aanvragen tot opname in het plan die vóór 1 februari van een kalenderjaar zijn ingediend, toetsen aan de voorgeschreven wettelijke regels.

Artikel 74, tweede lid, van de WPO stelt dat vóór 1 augustus een plan door de gemeenteraad moet worden vastgesteld. Het plan bestrijkt drie achtereenvolgende schooljaren, volgende op het jaar van de vaststelling en vermeldt in elk geval welke scholen bij de aanvang van het eerste schooljaar van de planperiode in aanmerking komen.

Vaststelling van een plan kan achterwege blijven indien geen verzoeken om opname in het plan zijn ingekomen of geen der ingekomen verzoeken voor inwilliging in aanmerking komt (artikel 83 WPO).

Wat is de voorgeschiedenis?

In april 2017 maakte WISA haar wens een school in gemeente Ouder-Amstel te stichten voor het eerst bekend. Sindsdien hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden over het proces en de procedure van de aanvraag.

WISA heeft een sterke voorkeur voor een groene omgeving voor de nieuw te stichten school. Dat is een van de redenen waarom de Stichting heeft gekozen een aanvraag in te dienen bij gemeente Ouder-Amstel. Uiteindelijk is de aanvraag op 30 januari 2018 ingediend.

Waarom dit raadsvoorstel?

WISA heeft een aanvraag ingediend om een algemeen bijzondere basisschool in het plan op te laten nemen. De gemeenteraad moet deze aanvraag toetsen aan de voorgeschreven wettelijke regels en vóór 1 augustus van datzelfde jaar een besluit over de aanvraag hebben genomen.

Wat gaan we doen?

Bij het verzoek om opname in het plan moet het schoolbestuur gelijktijdig de volgende gegevens beschikbaar stellen (artikel 75 en 76 WPO):

1. Een prognose van het te verwachten aantal leerlingen;
2. De beschrijving van het voedingsgebied;
3. De aanduiding van de plaats binnen de gemeente waar het onderwijs moet worden gegeven;
4. De voorgestelde datum van ingang van bekostiging;
5. [Bij deze specifieke aanvraag] het belangstellingspercentage voor het basisonderwijs van de Algemeen Bijzondere richting in een vergelijkbare gemeente.

De gemeente toetst en beoordeelt vervolgens de aanvraag.

Hieronder worden bovengenoemde gegevens ingeleid, zonodig verduidelijkt, getoetst en beoordeeld.

1. Leerlingenprognose

Stichtingsnorm

Om opgenomen te kunnen worden in het plan moet een schoolbestuur aantonen dat voldoende leerlingen de school gaan bezoeken. Dit gebeurt op grond van een leerlingenprognose. Of een bepaald aantal leerlingen voldoende is, hangt af van de stichtingsnorm. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt voor elke afzonderlijke gemeente in Nederland de stichtingsnorm vast. Voor onze gemeente is dat 200 leerlingen.

Het aantal van 200 leerlingen moet volgens de prognose binnen vijf jaar vanaf de datum van ingang van de bekostiging worden behaald en voorts moet de school gedurende 15 jaar na die periode van 5 jaar worden bezocht door datzelfde aantal van 200 leerlingen.

Stichtingsprognose

WISA heeft een stichtingsprognose laten opstellen waarmee zij wil aantonen dat de school de stichtingsnorm haalt. Volgens de stichtingsprognose (zie bijlage) zal de school in het jaar 2020 naar verwachting met 252 leerlingen starten en uiteindelijk doorgroeien naar 533 leerlingen in het jaar 2039.

De leerlingenprognose is voor een deel gebaseerd op demografische gegevens, zoals leeftijdsopbouw van de bevolking, aantal vruchtbare vrouwen en geboortecijfer maar ook op verwacht marktaandeel, woningvoorraad en verwachte woningbouw. Opvallend in de stichtingsprognose is de vermelding van een toename van de woningvoorraad met bijna 6.500 woningen. Het is aannemelijk dat hiermee wordt gedoeld op de woningbouwplannen in de Nieuwe Kern. Het is echter nog te vroeg om in de stichtingsprognose uit te gaan van deze nieuwbouw. Bij een eerder verzoek om opname op het plan, ingediend door stichting ASKO, is in beroep zelfs uitgesproken dat de toekomstige woningbouw pas mag worden meegenomen in de stichtingsprognose op het moment dat de woningbouwplannen onherroepelijk zijn. Dat is nu nog niet het geval.

Daarnaast bevat art. 78 van de WPO een bepaling over de berekening van het aantal leerlingen dat de school naar verwachting zal bezoeken:

"Bij de berekening van het aantal leerlingen dat (...) een bijzondere school zal bezoeken, worden niet meegeteld leerlingen die wonen binnen redelijke afstand van een (...) bijzondere school van de desbetreffende richting (...) en voor wie op die school plaatsruimte aanwezig is."

In de 'Regeling modelprognose primair onderwijs 2013' wordt uitgelegd wat feitelijk wordt bedoeld met het begrip 'plaatsruimte':

"(...) Met feitelijke plaatsruimte wordt hier bedoeld die plaatsruimte die beschikbaar is op het moment van indienen van het verzoek om opnemings van een school op het plan van scholen.

De bedoelde redelijke afstand [in art. 78 WPO] kan over de gemeentegrenzen heen gaan."

Concreet komt het op het volgende neer: indien er op een andere school van dezelfde richting (in dit geval dus Algemeen Bijzonder) nog plaats is om nieuwe leerlingen aan te nemen, dan mogen die leerlingen niet worden meegeteld in de stichtingsprognose voor zover zij wonen binnen een redelijke afstand van die school.

Het geval wil dat er in de gemeente Amstelveen een andere school voor Algemeen Bijzonder onderwijs is gevestigd op twee locaties aan de Pandora en de Landtong. Dat is de 'School of Understanding'. Navraag bij het bevoegd gezag van de School of Understanding heeft geleerd dat de school de komende jaren met 50 leerlingen per jaar wil en kan groeien. De locatie aan de Pandora ligt op 2.600 meter van het centrum van Ouderkerk a/d Amstel en de locatie aan de Landtong op 3.700 meter.

Op de meest recente teldatum (1 oktober 2017) gingen reeds 7 kinderen uit de gemeente Ouder-Amstel naar de 'School of Understanding'.

In dit licht bezien kan worden gesteld dat de 'School of Understanding' op redelijke afstand ligt van de leerlingen die in de gemeente Ouder-Amstel wonen.

2. Voedingsgebied

Het voedingsgebied van de nieuw te stichten school is niet concreet genoemd in de aanvraag van WISA. Alles wijst er echter op dat de gemeente Ouder-Amstel als voedingsgebied wordt beschouwd. De stichtingsprognose is namelijk in zijn geheel gebaseerd op de te verwachten ontwikkelingen in de gemeente Ouder-Amstel.

3. De aanduiding van de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven

In de aanvraag geeft WISA aan een voorkeur te hebben voor de locatie Amstelbad/sportvelden in Ouderkerk aan de Amstel.

4. Voorgestelde datum van bekostiging

WISA stelt voor om op 1 augustus 2019 aan te vangen met de bekostiging. Indien u het plan vaststelt, dient de gemeente met ingang van die datum in passende huisvesting te voorzien.

5. Belangstellingspercentage in vergelijkbare gemeente

Omdat er op dit moment geen Algemeen Bijzondere basisschool is in onze gemeente, heeft WISA de gemeente Landsmeer als referentiegemeente gehanteerd. De gemeente Landsmeer kan inderdaad als referentiegemeente worden beschouwd. Het aantal inwoners, het aantal leerlingen in de basisschoolleeftijd en de zogenaamde leerlingdichtheid (aantal basisschoolleerlingen per km² landoppervlakte van de gemeente) komen redelijk overeen. De 'Montessorischool Landsmeer' is een basisschool

op Algemeen Bijzondere grondslag en kent een belangstellingspercentage van 19,8%. Dat wil zeggen dat 19,8% van alle kinderen die één van de vijf basisscholen in de gemeente Landsmeer bezoeken, staan ingeschreven op de Montessorischool Landsmeer. Het bewuste percentage van 19,8% is dus toegepast op de verwachte leerlingenpopulatie van de gemeente Ouder-Amstel.

Wat is het maatschappelijke effect?

Door geen plan vast te stellen, blijft de diversiteit in het aanbod van basisonderwijs in onze gemeente ongewijzigd.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Een tweetal belangrijke argumenten om géén plan vast te stellen, is terug te voeren op de aangeleverde stichtingsprognose:

- 1) Er is uitgegaan van een toename van het aantal woningen met bijna 6.500, terwijl bij een eerder verzoek om opname op het plan in beroep is aangegeven dat de verwachte woningbouw in de Nieuwe Kern niet mag worden meegenomen in de stichtingsprognose;
- 2) In de stichtingsprognose is geen rekening gehouden met de plaatsruimte in de School of Understanding te Amstelveen.

Daarmee is niet aangetoond dat de school die WISA wil stichten, aan de stichtingsnorm voldoet.

Indien de gemeenteraad toch besluit een plan vast te stellen, kan dit mogelijk op bezwaar van stichting ASKO stuiten. Stichting ASKO heeft namelijk in het verleden óók een verzoek om opname op het plan ingediend. Zoals eerder gesteld is dat verzoek niet gehonoreerd, mede vanwege het feit dat de bijbehorende stichtingsprognose onder meer was gebaseerd op de woningbouw in de Nieuwe Kern.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Met dit besluit wordt geen plan vastgesteld. Hier zijn verder geen personele of financiële consequenties aan verbonden.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Uw besluit zal kenbaar worden gemaakt aan stichting WISA.

Wat is het vervolg?

Stichting WSA kan tegen het besluit in beroep gaan bij de minister (artikel 80 WPO).

Hoe monitoren en evalueren we?

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Ouder-Amstel,
de secretaris, de burgemeester,

L.J. Heijlman

J. Langenacker

